

Van Euro's alleen kun je niet leven *'De toekomst is niet voor hen die tevreden zijn met vandaag'*

Commercialisering, privatisering, shareholder value, efficiency, afzet realisatie, Return on Investment en het allerhoogst haalbare: winstmaximalisatie. De wereld ligt aan onze voeten, wij staan aan de top van de voedselketen en kunnen ons geluk niet op. Dag in dag uit presteren wij op het maximum van ons kunnen om de ander voorbij te streven en om als winnaar uit de strijd te komen. De strijd is gewonnen wanneer ik alles heb en de ander niets. Nederland is op de fiets, in de trein, in de auto, in het vliegtuig gesprongen. Sneller, hoger, beter. Sinds de industriële revolutie aan het eind van de 19de eeuw heeft de Nederlandse maatschappij zich in een sneltreinvaart ontwikkeld. Maar welke kant op? De welvaart is geëxplodeerd net als de verstedelijking. Niet alleen Nederland, maar het gehele 'Westen' leeft in grote rijkdommen. Veel is niet langer genoeg.

De verleiding is zo groot. De werkelijkheid is niet langer te verhullen: het is zo heerlijk om te consumeren. Ik geniet oprecht van mijn drie vakanties per jaar. Met grote trots pronk ik met mijn televisie met ingebouwde video en dvd-speler aangesloten op mijn dolby-surround system. Ik neem niet de tijd om na te denken over mijn eigen leven, laat staan over het leven van anderen. Mijn weelde en comfort verblinden met gemak mijn zicht op de realiteit en ik troost mij met de gedachte dat ik hierin niet alleen sta. Iedereen deelt in de welvaart... Toch?

Onrecht, armoede, oorlog, genocide, hongersnood, geweld. Dagelijks en overal. Geen enkel werelddeel is vrij van vreselijkheden. Dit is geen nieuws. De televisiebeelden branden niet langer op mijn netvlies. Ik ben er zo langzamerhand aan gewend geraakt. Geen bomaanslag of hongersnood raakt mij echt meer. Mijn hoofd en hart zijn murw geslagen door jaren van onrecht. Het is niet moeilijk om het te zien. Ik hoef alleen maar mijn ogen te openen. Toch doe ik er niets aan. Ik kan er niets aan doen. Niemand kan er iets aan doen... Toch?

Het is nauwelijks mogelijk vertrouwen te houden in de goedheid van de mens wanneer ik alleen maar leed lees en zie. Als – zoals Mulisch stelt in zijn 'Ontdekking van de Hemel' – Auschwitz de plaats op deze aarde is waar het kwaad zich heeft verzameld, waar op deze wereld is dan de plaats waar al het goede bijeenkomt? Hoop is een waakvlammetje dat niet opgewassen lijkt tegen deze orkaan van misère. Hoop lijkt de laatste strohalm waaraan wij nog vast kunnen houden... Toch?

Rechtvaardigheid, waarheid, solidariteit, altruïsme, liefde, leven. Martin Luther King, Nelson Mandela, Mahatma Gandhi, Multatuli. Zijn er dan toch mensen die de verleiding van louter consumeren kunnen weerstaan? Zijn er mensen die zich inzetten voor anderen zonder achter te houden? Tijdens de begrafenis van Robert Kennedy sprak zijn broer Edward een tekst van hoop, vertrouwen en inspiratie. Geparafraseerd: Sommigen geloven dat één man of vrouw niets kan doen tegen alle verschrikkingen en al het onrecht van deze wereld. Toch zijn vele van de grote momenten in de wereldgeschiedenis het gevolg van de gedachte of daad van één persoon. Eén jonge monnik begon de Protestante reformatie, één jonge generaal stichtte een rijk dat zich uitstrekte van Macedonië tot aan het einde van de wereld, het was één jonge Italiaan die de Nieuwe Wereld ontdekte en de tweëndertigjarige Thomas Jefferson proclameerde dat alle mensen gelijk zijn. Deze mensen hebben de wereld veranderd en iedereen kan dat. Weinigen hebben de kracht om de geschiedenis om te buigen, maar de acties van velen tezamen kunnen het heden en de toekomst veranderen. Voor velen is de verleiding groot om de bekende, gebaande paden te volgen, maar de toekomst is niet voor hen die tevreden zijn met vandaag, die apathisch aan de zijlijn staan en bevreesd zijn voor nieuwe ideeën. De toekomst is voor hen die de visie, verstand en moed hebben om te vechten voor idealen en voor de maatschappij. Onze toekomst mag dan buiten ons gezichtsveld liggen, onze toekomst ligt niet buiten onze controle. Niet het

lot, niet de natuur, niet de tand des tijds, maar wijzelf zijn degenen die de bestemming van onze levens, onze maatschappij en onze wereld bepalen. Aldus Edward Kennedy.

Deze tekst verhoogt het adrenalineniveau in mijn bloed. Ik kan niet langer onderuit gezakt op de bank zitten. Keer op keer spookt de titel van een boek van Wim de Bie door mijn hoofd: "Morgen zal ik mijn mannetje staan." Hoe lang nog zal het duren voordat ik mij tweehonderd procent ga ik inzetten voor het succes van de Nederlandse maatschappij? Hoe lang nog houd ik mij enkel bezig met het optimaliseren van mijn eigen nut? Wat mag ik van anderen verwachten? Wat kunnen anderen van mij verwachten? Ik wil de wereld wel redden, maar de vraag is: hoe?

De kern van de problemen waar wij mee worstelen is, denk ik, dat velen zich voornamelijk bezig houden met het nastreven van eigen belang. De commercialisering is doorgedrongen tot alle poriën van de maatschappij. Er is alleen nog aandacht voor eigen winstbejag en eigen nutmaximalisatie.

In sommige gevallen kunnen uitzonderlijke personen alleen het onrecht doen verdwijnen. Ikzelf geloof dat wij gezamenlijk onze samenleving moeten veranderen. Het wordt tijd dat wij ons realiseren dat wij van Euro's alleen niet kunnen leven. Het wordt tijd dat wij ons gaan bekommeren om het welzijn van anderen en dat wij ons realiseren dat wij verantwoordelijk zijn voor elkaar. Wanneer iedereen de ander op de eerste plaats zet dan staan we allemaal bovenaan. Kunnen wij ons inzetten voor het besef dat voor elkaar zorgen, respecteren en liefhebben hoog in ieders vaandel moet staan? Rechtvaardigheid, waarheid en geluk moeten centraal komen te staan in ieders dagelijks handelen. Deze verandering in bewustwording redt onze maatschappij.

Te lang heeft de apathie gezegevierd. Het is tijd geworden dat iedereen in zijn eigen grootsheid stapt. De heerschappij van de commercialisering, het individualisme en de winstmaximalisatie zijn voorbij. Solidariteit, altruïsme en respect hebben de toekomst! Ik zal mijzelf voorhouden dat niets onmogelijk is. Ik moet mij realiseren dat ik niet genoeg mag nemen met minder dan alles voor iedereen. Ik zal blijven geloven in mijn eigen kunnen en dat van de onze maatschappij.

Is dit mogelijk? Ik hoop van wel. Ik denk van wel. Ik weet het zeker!

Graag sluit ik mij aan bij de woorden van Robert Kennedy:

"Some men see things as they are and ask why.

I dream of things that never were and say why not."

Sjoerd Hauptmeijer